

04.09.2019

Yıl içinde birden çok işyerinde çalışanlar, Gelir Vergisi Beyannamesi vermeniz gerekebilir.

Her takvim yılı bitişini takip eden 3. ay gelir vergisi mükelleflerinin beyan dönemi başlangıcıdır. Birden çok işverenden kazanılan 2019 yılı ücret beyanları da 1 Mart 2020 – 25 Mart 2020 arasında yapılıyor.

Türkiye’de ücret gelirleri ilke olarak kaynakta kesinti (stopaj) yapılmak suretiyle vergilendiriliyor. İşveren, istihdam ettiği kişilerin gelirleri üzerinden vergi kesip sorumlu sıfatı ile vergi dairesine bildirip, vergiyi ödüyor. Ancak bazı durumlarda ücret gelirleri, yıllık beyana tabi gelirlerden biri olabiliyor. Bir takvim yılında kesinti uygulanmamış ücretler ile birden fazla işverenden kesinti uygulanarak elde edilmiş ücretler beyana tabi.

Ücret gelirleri

Ücret, bir işverene ve bir iş yerine bağlı olarak çalışanlara hizmetleri karşılığında ödenen para, mal ve para ile temsil edilebilen değerlerdir.

Ücret gelirinde üç temel unsur vardır:

- ✓ Bir işverene tabi olma,
- ✓ Belli bir işyerine bağlı olma
- ✓ Hizmetin karşılığı olarak bir ödemenin yapılması.

Gelir Vergisi Kanunu’nda bu unsurlar olmasa da bazı ödemeler ücret sayılıyor. Örneğin, “yönetim ve denetim kurulları başkanı ve üyelerine, tasfiye memurlarına bu sıfatlarında dolayı ödenen veya sağlanan para, mal ve menfaatler” ücrettir. Bazı durumlarda ise ödeme ücret sayılmakla birlikte vergiden istisnadır. Gelir Vergisi Kanunu’nun 23, 24, 25, 26, 27, 28 ve 29 uncu maddeleri ücretlerde istisnaları düzenler.

Ücretin Safi Tutarı

Ücret gelirlerinde de safi “ücret geliri” vergiye tabi tutulur. Safi ücret, işverenin hizmeti karşılığında çalışanına ödediği para ve para ile ölçülebilen menfaat toplamından, “emekli aidatı ve sosyal sigorta primleri”, “sosyal güvenlik destekleme primi”, “işsizlik sigortası primi”, “hayat / şahıs sigorta primleri”, “sendikalara ödenen aidatlar” ve “engellilik indirimi” sonrası arta kalan tutardır.

Beyan Edilmeyen Ücretler

Tek işverenden alınan ve kesinti yoluyla vergilendirilmiş ücretler, bir tutar ile bağlı olmaksızın yıllık beyanname ile bildirilmez. Vergileme işveren sorumluluğunda yapılmıştır. Bu kişiler diğer gelirleriyle ilgili beyanname vermek durumunda olsa da tek işverenden elde edilen ücretler beyan kapsamına alınmaz.

Dar mükellef gerçek kişiler de (Türkiye’de mukim olmayan), tamamı Türkiye’de kesinti yoluyla vergilendirilmiş ücret geliri elde ederlerse yıllık gelir beyannamesi vermez ve ücret dışı gelirleri nedeniyle beyanname vermeleri gerektiğinde de kesintiye tabi tutulmuş ücretleri beyannamelerine dahil etmeleri gerekmez.

Ancak tutarı ne olursa olsun kesinti yapılmamış “ücret gelirleri” için gerçek kişiler yıllık beyanname verilmelidir.

Yıllık Beyana Tabi Ücretler

2019 yılında elde ettikleri ücretler için beyanname vermek zorunda olan kişiler:

- ✓ Birden çok işverenden kesintiye tabi tutulmuş ücret elde eden ve birden sonraki işverenden aldığı ücret tutarı **34.000** Türk Lirasını aşan çalışanlar,
- ✓ Ücretini yabancı bir memleketteki işverenden doğrudan doğruya alan çalışanlar,
- ✓ İstisnadan faydalanmayan yabancı elçilik ve konsolosluk memur ve hizmetlileri.

Birden Çok İşverenden Edinilen Ücretler

Birden çok işverenden kesintiye tabi ücret gelir sahibi kişi, birden sonraki işverenden aldığı kesinti yapılmış ücret geliri toplamı 34.000 TL’yi aşarsa, ücret gelirlerinin tamamını (ilk işveren ücreti dahil) yıllık beyanname ile beyan etmelidir. Bu durumda geliri elde eden kişinin, birinci işverenden alınan ücretin hangisi olduğunu serbestçe belirleme hakkı vardır. Diğer bir deyişle, ücret geliri elde eden kişi; ücret kesinti suretiyle vergilendirildiği sürece en yüksek ücret gelirini birinci işverenden alınan ücret sayıp, az ücret veya ücretlerin toplamını birden sonraki işverenden alınan ücretler olarak dikkate alma konusunda serbesttir.

Ücret geliri dışında beyana tabi gelir elde edilmesi durumunda da birden fazla işverenden ücret geliri elde eden kişi ilk işverenden alınan hariç, ikinci işverenden alınan ücret geliri 34.000 TL’lik beyan eşiğini aşmazsa, ücret gelirlerini yıllık beyannameye dahil etmez.

Aşağıdaki iki örnekle hangi şartta beyanname verilmesi gerektiğini görebiliriz.

1. İşverenden alınan ücret (net)	110.000 TL
2. İşverenden alınan ücret (net)	18.500 TL
3. İşverenden alınan ücret (net)	14.000 TL

Bu durumda 1. işverenden alınan 110.000 TL toplam dışı bırakılarak, diğer işverenden elde edilen (18.500+14.000) 32.500 TL ücret geliri 2019 yılı beyan eşiği olan 34.000 TL'yi aşmadığından beyanname verilmesi gerekmez.

1. İşverenden alınan ücret (net)	110.000 TL
2. İşverenden alınan ücret (net)	56.000 TL
3. İşverenden alınan ücret (net)	22.000 TL

Bu durumda 3 işverenden alınan gelirlerin toplamı beyan edilmelidir, Çünkü 2. ve 3. işverenden elde edilen (56.000 + 22.000 = 78.000 TL) 2019 yılı beyan eşiğini aştığından, ilk işverenden alınan ücret de dahil olmak üzere 188.000 TL ücret gelirlerinin tamamı yıllık beyanname ile bildirilmelidir.

Çalışanlar yıl içerisinde bir veya birden fazla iş değiştirebilir. 2019 yılında iş değiştiren kişi, birden fazla işverenden ücret geliri elde etmiş konumundadır. Dolayısıyla, bir takvim yılında birden çok iş değiştirenlerin, ilk işverenden sonra aldıkları ücretlerin brüt toplamı 34.000 TL'yi aşarsa ücret gelirlerini yıllık beyanname ile beyan etmesi gereklidir.

Yıllık beyan halinde indirimler: Yıllık beyana tabi gelirlerden indirimler yapılabilir. İndirimler sırası ile; "hayat/şahıs sigorta primleri, eğitim ve sağlık harcamaları, indirilebilecek bağış ve yardımlar, Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan ayni ve nakdi bağışlar, Türk Kızılay ve Türk Yeşilay'ına makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar ve melek yatırımcı indirimi" olarak sayılabilir.

Hayat/şahıs sigorta primleri, beyan edilen gelirin %15'ini ve asgari ücretin yıllık tutarıyla sınırlıdır. Eğitim ve sağlık harcamaları ise beyan edilen gelirin %10'una kadar yıllık beyannameyle bildirilen gelirlerden indirilir. Kaynakta kesilen ve ödenen vergiler yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden fazlaysa kesilen vergiler mükellefe iade edilir.

Ücret gelirlerinin beyan edilmesi gerekiyorsa 2019 yılı gelir vergisi beyanamesi 25 Mart 2020 Çarşamba günü mesai sonuna kadar vergi dairesine bildirilir. Beyanname elektronik ortamda da gönderilebilir.

Ücret gelirlerini yıllık beyanname ile bildirecekler 2019 yılına ilişkin gelir vergisini bir defada veya en fazla iki taksitte ödeyebilir. İlk taksit ödemesi damga vergisi ile birlikte 31 Mart 2020 Salı, ikinci taksit ödemesi ise 31 Temmuz 2020 Cuma günü sonuna kadar yapılmalıdır.

Ödenecek gelir vergisi, İnteraktif Vergi Dairesi ve GİB Mobil Uygulaması, vergi daireleri, PTT şubeleri veya anlaşmalı bankalar aracılığıyla gerçekleştirilebilir.